

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

De hac doctione tempus. an dicetur tempus vel timpus

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Folium XXXVII

vna infirmitate. s; si ipse vadit de vna infirmitate in aliam tunc ipse potest bis ungi. Et ergo sacerdos qui vult aliquem infirmum ungeri tunc debet requirere utrum sit unctus in illo anno. Tunc auctor in scriptura addit quod aliter est de personis claustralibus et spiritualibus. quod iste personarum plures potest ungi quam personarum seculares. Et ideo sacerdos caute debet se regere circa unguendos. quod tenetur scire an unguendi sint spirituales et etiam seculares. et tenet interrogare an infirmus in infirmabat per totum annum an non. et secundum hoc se regat. ¶ **Secunda regula.** quod ille qui debet ungi debet esse decem et octo annorum antiquus. Et rationem assignat sanctus Thomas et dicit quod ipse unguendus debet habere rationem et voluntatem plenam et perfectam. Et ideo puer non videtur ratione non debet ungi. s; si aliquis puer esset quattuordecim annorum vel circa cum bona ratione et discretione. talis posset ungi ut patet de multis pueris ubi vnus magis videtur ratione quam alter. ¶ **Tercia regula.** quod nullus debet ungi nisi prius cum deuotione illam unctionem desiderauerit et postulauerit. Sed si est ita debilis quod non potest sacramentum unctionis postulare tunc sufficit quod signum faciat cum oculis vel cum manibus illud sacramentum desiderando. Et vera signa sunt illa ut cum oculis lacrymetur et ut manus suas ad celum eleuet. et etiam quod suspirat in suo corde. ¶ **Quarta regula est.** quod ipse mutus non debet ungi mere corpus christi nec debet ungi nisi postulauerit cum certis signis. et cum hoc sit catholicus siue christianus verus. ¶ **Quinta regula est talis.** quod loca unguenda et membra debent lauari et lotio in igne projici. Et sacerdos debet ipsum infirmum sepius monere quod omnia peccata sua confiteatur et patienter sustineat punitionem pro suis peccatis. ¶ **Sexta regula.** quod si aliquis est confirmatus tunc sacerdos non debet ipsum ungeri in fronte. et ratio est quod episcopus cum eum confirmauit tunc unxit eum in fronte. et ideo non est unguendus in fronte post. ¶ **Septima regula est talis.** quod oculi. aures. nares. manus et pectus nec non et pedes. omnia hec sunt unguenda. Sed scapule non debent ungi. et ratio illius patet in scriptura. quod scapule carere mysterio diuino. quia non faciunt ad diuini officium sicut alia membra. ¶ **Octaua regula est.** quod presbyter aliter est unguendus quam laycus. Et ratio est. quod manus presbyteri interitus non debent ungi. quod ab episcopo uncta sunt illa loca quando gradum sacerdotij condonauit. s; manus presbyteri debent ungi exterius. ¶ **Nonam regulam.** si aliquis presbyter inuenerit aliquem infirmum tunc simplex sacerdos non debet ungeri eum. et hoc est verum in vna et eadem infirmitate. ¶ **Decima regula.** si infirmus unctus facit cresum. id est transitum de infirmitate ad sanitatem. tunc loca uncta debent lauari. et lotio illa proiectatur in ignem vel in aquam fluentem. Unde dicitur expositores hic circa textum. quod cresus est mutatio alicuius morbi siue infirmitatis ad sanitatem. ¶ **Ultima regula est talis.** si aliquis infirmus esset inclinatus ad agonem mortis. tunc sacerdos hoc cognoscens debet omittere septem psalmos. et debet agonizantem ungeri et postea septem psalmos legere ne aliquis sine unctione moriatur. et sic substantia sacramenti carens etiam careret effectu sacramenti.

¶ **Notandum est circa litteram.** quod communiter in passu presentis textus habetur tempora. non est hoc opinandum esse de intentione auctoris. sed propter antiquos quosdam et positiuos grammaticos. Pro quo sciendum est quod quidam antiqui grammatici dixerunt quod hoc nomen tempus haberet duo significata. nam quando scriberetur per e. quod tunc significaret quandam

Sūmula Raymundi

dimensionē p̄tinentē ad q̄n. S̄z q̄n f̄caret p̄tes hoīs tūc deberet scribī p̄ i.
dicēdo t̄imp̄. Et s̄m illā distinctōem antiq̄z in l̄ra stabit t̄impora. Sed
t̄n in veritate illa distinctio min̄ valet. nā illud duplex f̄catū habet p̄ hoc
nomē r̄epus sub vna platōe. Nā q̄ t̄ps f̄cat dimensionē rez de se p̄z. s̄z q̄
t̄ps sub eadē platōe etiā f̄cat p̄tes faciei. p̄z p̄ psalmistā dicentē. z requies
r̄epozib̄ meis. vbi ponit̄ r̄epozib̄. Et illud clare declarat̄ B̄recista dicēs.
Pertinet ad q̄n t̄ps dimētio rez. Signat̄ p̄ idē ps̄ p̄trea faciei. Hac p̄ p̄te
t̄n p̄sumūt dicere q̄dā T̄imp̄ q̄d tan q̄ dictū puerile refuto. Et sic p̄z q̄
s̄m rei veritatē dici d̄z t̄pa. s̄z si in textualib̄ habet̄ t̄impora hoc ē s̄m v̄sum
antiq̄z positioz. q̄ sic sunt loquuti p̄pter h̄zē d̄zām inter h̄c duo f̄cata.
S̄cdo notandū in l̄ra. q̄ eger nō d̄z vngi nisi semel in anno. Et hac
l̄ra elicit̄ q̄ infirm̄ solū vngend̄ est in fine vite q̄n nō ē spes vite amplius.
Pro q̄ dubitat̄. vtz q̄libet postulat̄ vncōem sacrā sit vngēdus. Ad hoc
r̄idet sc̄us Tho. q̄ nullus hō sit vngēdus nisi infirmus z positus in articulo
mortalit̄is de q̄ nō est spes euadēdi mortē. Per hoc q̄ d̄z infirmus exclu
ditur san̄. imo si illi statim peteret nō sunt vngēdi. Per hoc q̄ d̄z positus
in articulo mortis. excludit illos infirmos q̄ nō t̄met mortē. nā tales non
sunt vngēdi. S̄z p̄ hoc q̄ d̄z in textu q̄ d̄z postulare vncōem. excludit illos
q̄ nō postulat̄ cū debita rōne sacramentalē vncōem. vt sunt frenetici
q̄ p̄tinue sunt furibundi. quia tales sunt sine rōne

Tercio notandū. q̄ sc̄us Jacoby in canonica sua d̄t. si q̄s vest̄z infir
mat̄ vngat̄ oleo sanctificato. z si q̄s ē in pctis p̄s byteri oiet̄. p̄ eo vt remitt̄
tant̄ ei pctā. Et q̄b̄ p̄bis notat̄ triplex effect̄ vncōis. Prim̄ ē q̄ vncō
augmētāt grām z deuotōem. Sc̄ds effect̄ q̄ p̄ vncōem alleuiat̄ morbz.
nā si infirm̄ eēt euasur̄ mortē tūc citius euaderet q̄ si nō eēt vncus. Et
hoc ē p̄ra illos q̄ credūt q̄ q̄n aliquis vngit̄ q̄ ille nō p̄t euadere mortem.
Terc̄ effectus ē q̄ vncō delet venialia. vñ d̄t metr̄ista. Vngor in extre
mis vt sit mihi grā maior. Et morbz leuior. ac mea culpa minor.

Itē nota. q̄ in ip̄a vncōe duo sunt. s̄ materia z forma. Materia vncō
tionis ē oleū oliuē p̄secratū ab ep̄o. S̄z forma vncōis ē duplex quā in st̄i
tuit̄ B̄reḡ. z ē de p̄catūa. z ē ista. Per istā sacrā vncōem delet tibi de
quicq̄d deliquisti p̄ visum. auditū. gustū. tactū. z c̄ijs. Alia est quā instituit̄
b̄tus Hieron̄. z ē indicatiua. z ē ista. Vngo oculos tuos oleo sc̄ificato in
noīe patris z filij z sp̄s sancti amē. S̄z aliq̄ moderni p̄s byteri faciūt vñā aliā
formā mixtā ex illis duab̄ dicētes Vngo oculos oleo sc̄ificato in noīe pa
tris z filij z sp̄s sancti. Et subiūgunt. z p̄ istā sacrā vncōem delet tibi
deus quicq̄d deliquisti p̄ visum. auditū. gustū. z tactū. z sic de alijs

Itē nota. d̄z in vna regula. q̄ mēbra vngen da p̄us debent lauari. hoc
em̄ sit duplici de cā. Prima cā est. p̄pter reuerentiā sacramenti. videlicet ne
sacramentū ad locū immundū ponat̄. Sc̄da cā est in signū huī q̄ nostra
p̄cia debet esse lota ab om̄ib̄ pctis. Sed d̄z vlt̄erius in regula q̄ infirmus
nō d̄z vngi in fronte. z rō huius est. qz ep̄s fronte vngit̄ in p̄firmatōe. nō
potestas superioris nō conuenit inferiori.

Itē nota. in vna regula d̄z q̄ sacerdos d̄z inducere infirmū vt p̄fiteat̄
et p̄niam agat. Dubitat̄ ergo. vt p̄ p̄nia serotina v̄ p̄tricio sit vera penitē
tia. Dicūt aliq̄ doctores q̄ nō. qz om̄is penitētia debet fieri ex amore z nō

